

Tot grote verbazing van de aanwezigen vormde het mannetje na enige tijd een paringswiel met een passerende libel. Niet veel later was dit vrouwtje bezig met eiafzet! Even werd er gedacht dat het een vrouwtje van de vuurlibel (*Crocothemis erythraea*) betrof. Aan de hand van een foto die gemaakt kon worden blijkt het toch om een vrouwtje van de Sierlijke witsnuitlibel te gaan. Zou het hier gaan om een kleine populatie?

Excursie 24 juni 2006

Bij de tweede excursie waren maar liefst 43 mensen aanwezig die de Sierlijke witsnuitlibel wilden aanschouwen. Na een tijdje gewacht te hebben, is de soort niet meer waargenomen. Wel werd er deze dag een fantastische waarneming gedaan van de Zuidelijke keizerlibel bij de ENCI-visvijver.

Kim Huskens,
www.hartvoornatuur.nl

Opmerkelijk...

Het verhaal over een halve vuurjuffer (PYRRNYM)

Als amateur natuurfotograaf met weinig vrije tijd zoek ik de "mooie natuur" meestal bij natuurgebiedjes rondom mijn woonplaats Soest.

Eén van deze favoriete gebiedjes is de heide van de Stulp bij Lage Vuursche. Een leuk gebiedje waar op natuurgebied veel te beleven valt, zo zit er bijvoorbeeld een grote populatie veldkrekels en heideblauwtjes. Ook is er een vennetje waar veel libellen voorkomen. Op zondagmiddag 23 april ging ik er samen met mijn kinderen even langs om te kijken of er wat leuks te zien zou zijn. Ik was toen getuige van het massaal uitsluipen van vuurjuffers. Het waren de eerste libellen die ik dit jaar zag. Tientallen waren druk aan het uitsluipen. Midden op de dag maak ik vrijwel nooit foto's, het licht is dan niet mooi. De eerstvolgende gelegenheid dat ik met mooi licht terug kon gaan was de daarop volgende dinsdagavond. Het bleek dat de massa vuurjuffers niet meer bij het vennetje vloog. Het enige wat ik nog kon vinden waren de achtergebleven huidjes, ook een heel mooi onderwerp om te fotograferen overigens. Naar volwassen juffers moest ik goed zoeken, en het waren vooral beschadigde exemplaren die ik vond. Naast een juffer die

verstrengeld was in een spinneweb vond ik deze gehandicapte vuurjuffer (foto 1). Zoals je ziet miste het arme beest het grootste gedeelte van het achterlijf. Maar toch was het diertje niet dood: ik neem graag de tijd om een goede foto te maken, en ben zeker een minuut of tien met dit beestje bezig geweest. In die periode zag ik hem langzaam langs de grasspriet omhoog kruipen. Maar lang zal hij niet zijn blijven leven met deze handicap.

Ik vermoed dat het beestje door een vogel is gepakt, en dat hij ternaauwernood is ontsnapt...voor het grootste gedeelte dan.

Victor Bos
Meer libellenfoto's op www.victorbos.nl

Snelle verkleuring van jonge variabele waterjuffer (COENPULC) na spinnenbeet

Sinds kort ben ik geïnteresseerd geraakt in libellen. Omdat ik het nog erg moeilijk vind om een libel op naam te brengen probeer ik er een foto van te maken. De eerste gelegenheid die ik kreeg, was het fotograferen van een waterjuffer op de muur van mijn huis. De waterjuffer was vlak naast de kamperfoelie op de muur gaan zitten. De waterjuffer liet zich goed in beeld brengen en vereeuwigen (foto 2). Ik liep naar binnen om de foto aan vrouw en kinderen te laten zien. Ik kon mooi inzoomen op de waterjuffer en we stonden met ons vieren naar het scherm van het fototoestel te kijken. Toen we de ingezoomde kop van de waterjuffer in beeld kregen zagen we dat een zebрасpin de waterjuffer net achter zijn kop te pakken had. De spin had de waterjuffer te pakken genomen op het moment dat de foto genomen werd. Ik liep weer naar buiten om het tafereel live te aanschouwen. Er zal een minuut of vijf tot tien verstreken zijn tussen het maken van de foto en het kijken of de spin er nog zat met de waterjuffer. De spin zat er nog, maar het viel mij direct op dat de waterjuffer zijn felle blauwe kleuren verloren had.

Foto 1: Gehandicapte vuurjuffer (Foto: Victor Bos)

Alleen de segmenten S8 en 9 waren nog blauw. Het felle blauw van de andere segmenten was bruinig met nog een zweem van blauw. We hebben de waterjuffer en de spin in een glazen potje gedaan. De

later bleek) zo snel kan ontkleuren. Heeft dit misschien iets te maken met de pH van het spinnengif? Ontkleuren waterjuffers zo snel nadat ze dood zijn?

Foto 2: Variabele waterjuffer gepakt door spin (Foto: Guus Proost)

spin liet hierop de waterjuffer los en werd vrijgelaten. De waterjuffer werd voorzichtig op een wit papier gelegd. Het viel ons op, dat hij nog niet dood was, want de monddelen en de poten bewogen nog. Was de waterjuffer nog in leven en alleen verlamt door het spinnengif? De waterjuffer is echter niet meer bijgekomen, maar gestorven.

Voor mij blijft de vraag hoe het mogelijk is, dat de waterjuffer (een vrouwtje variabele waterjuffer na

Bij Peter van Helsdingen, de spinnenspecialist bij Naturalis, was niets bekend over de werking van spinnengif

Guus Proost

Foto 3: Vuurjuffer grijpt (waarschijnlijk) Azuurwaterjuffer

Even voorstellen...

In deze vaste rubriek wordt de mogelijkheid gegeven om je eigen werkgroep voor te stellen. Dit kan leiden tot een uitwisseling van leuke ervaringen en ideeën. Dit maal is het de beurt aan de Vlinder- en Libellen werkgroep Zeeland.

Oprichting

De Vlinderwerkgroep (Midden-Zeeland) is opgericht in 1993 en de Libellenwerkgroep Zeeland in 1996, door een klein aantal fanatieke 'prikkebenen'. In 1997 zijn we samengegaan, vanuit het idee dat we veel gemeenschappelijk hebben en toch al in dezelfde interessante gebieden rondkijken, dus ook elkaars beestjes wel kunnen tellen. Sindsdien hebben we wat mij betreft veel baat bij deze fusie, ook al is de laatste 2 jaar de focus erg gericht op de libellenatlas.

Het eerste jubileum en het eerste boek

In 2003 bestond de werkgroep 10 jaar en ter ere daarvan werd aan de uitgave van een Dagvlinderatlas gedacht. Die is er gekomen en daar zijn we erg trots op! Het is een hoog kwalitatief product geworden en een fantastisch naslagwerk. Door gesprekken met het Zeeuwse Landschap is het deel 1 geworden in een grote serie 'Fauna Zeelandica' met subsidie van het Prins Bernhardfonds. Meteen is het idee opgepakt om

een volgend deel te maken over de Libellen van Zeeland. Daarnaast is al een jaar (vanaf 2005) de voorbereidende inventarisatie gaande voor een Nachtvlinderdeel, maar dat gaat nog enige jaren duren.

Dit betekent dat er in de werkgroep veel kwaliteit aanwezig is, want een goede atlas maak je niet zomaar. De lange ervaring op vlindergebied met

een jaarlijkse atlas, lag ten grondslag aan deel 1 en de goede werkrelatie met de Provincie Zeeland eveneens. Een stevige positie in je

natuurnetwerk is dus van groot belang, je vertegenwoordigt maar een klein stukje natuur met je specialisme, maar daar zit ook de kracht!